

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de doorlichting van
Vrije Lagere School - Sint-Michiël te BRECHT**

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	7799
Instelling	Vrije Lagere School - Sint-Michiël
Beleidsverantwoordelijke	Wim MERTENS
Adres	Venusstraat 5 - 2960 BRECHT
Telefoonnummer	03-660.07.70
E-mail	directie@sint-michielschool.be
Website	www.sintmichielschool.be
Bestuur	VZW OZCS Noord-Kempen
Adres	Wilgendaalstraat 5 - 2900 SCHOTEN
Scholengemeenschap	BreSleGo
Adres	Venusstraat 5 - 2960 BRECHT
CLB	Vrij CLB 1 Antwerpen - Middengebied
Adres	Bethaniëlei 66 - 2960 ZOERSEL
Dagen van het doorlichtingsbezoek	03-06-2019, 04-06-2019, 06-06-2019, 07-06-2019
Samenstelling van het doorlichtingsteam	Dirk LAMBRECHTS Jacqueline OORTS

INHOUDSTAFEL

1	Toelichting bij het doorlichtingsverslag.....	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	Administratieve situering	5
3	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	5
4	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	7
4.1	Wiskunde in het lager onderwijs.....	7
4.2	Nederlands in het lager onderwijs	9
4.3	Het personeelsbeleid en de professionalisering	10
5	In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne? ..	12
6	Respecteert de school de regelgeving?	14
7	Samenvatting.....	15
7.1	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	15
7.2	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	15
7.2.1	Het personeelsbeleid en de professionalisering	15
7.2.2	De onderwijsleerpraktijk.....	16
7.3	In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?	17
8	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen.....	18

1 Toelichting bij het doorlichtingsverslag

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

Elke doorlichting biedt een antwoord op twee vragen:

1. In welke mate ontwikkelt de school haar kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk?
2. In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs dat tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit (het OK) en respecteert ze de regelgeving?

De onderwijsinspectie beantwoordt deze twee vragen aan de hand van vier onderzoeken:

- een onderzoek van de kwaliteitsontwikkeling
- een onderzoek van de onderwijsleerpraktijk
- een onderzoek van één kwaliteitsgebied
- een onderzoek van het beleid op het vlak van woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt de onderwijsinspectie verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de school aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil de onderwijsinspectie de school stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

	Beneden de verwachting Er zijn meerdere essentiële elementen die voor verbetering vatbaar zijn.
	Benadert de verwachting Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.
	Volgens de verwachting Er zijn veel sterke punten en geen belangrijke punten of gebieden ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.
	Overstijgt de verwachting Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit: 'volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit'.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft een positieve impact op de resultaten en effecten bij de kleuters/leerlingen.
- De praktijk is ingebed in de werking van de school of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de school of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere scholen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de school. Er zijn twee adviezen mogelijk.

1. Als de school in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
2. Als de school niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de school zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de school gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt, behalve als de tekorten betrekking hebben op de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de school kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de school aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De school ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de school een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de school bepaalt zijn vertegenwoordiging.

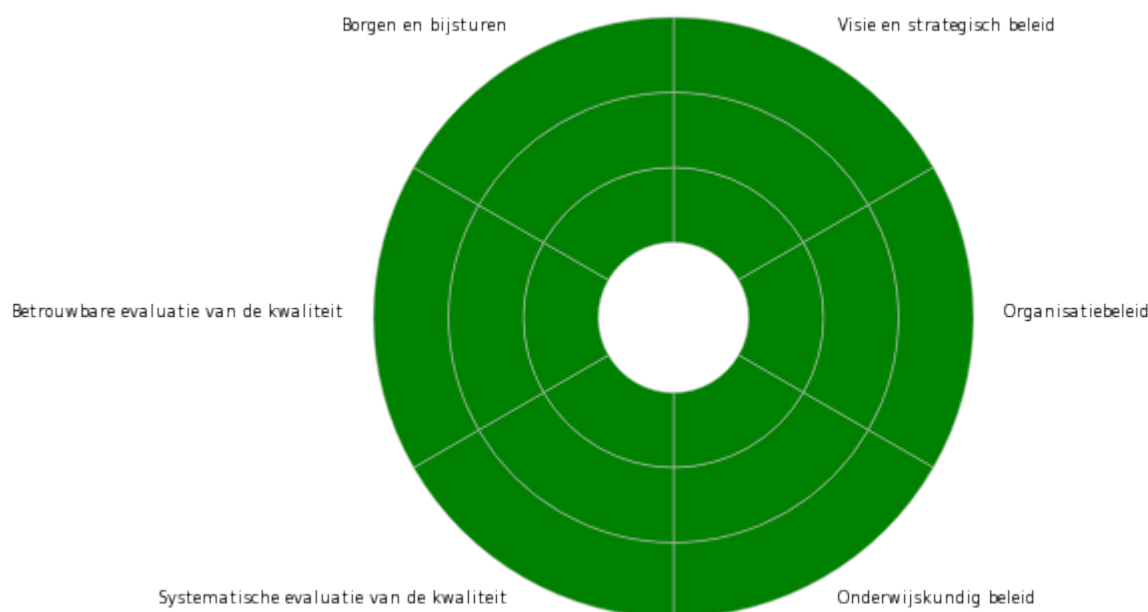
Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

2 Administratieve situering

De school organiseert onderwijs in volgende vestigingsplaats(en):

- Sint Willebrordusstraat 29 - 2960 BRECHT
- Venusstraat 5 - 2960 BRECHT.

3 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch
beleid

De school weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken, hoe ze de schoolwerking wil vormgeven en hoe ze de ontwikkeling van de leerlingen wil stimuleren. Deze visie is afgestemd op de input en de context van de school en op de regelgeving. Ze vindt breed en zichtbaar ingang in de schoolwerking. Zelfstandig werk, de leerlingen uitdagen, zorgtrajecten en respectvol omgaan met elkaar behoren tot de dagelijkse onderwijsleerpraktijk. De school stimuleert de gezamenlijke verantwoordelijkheid om de visie te realiseren.

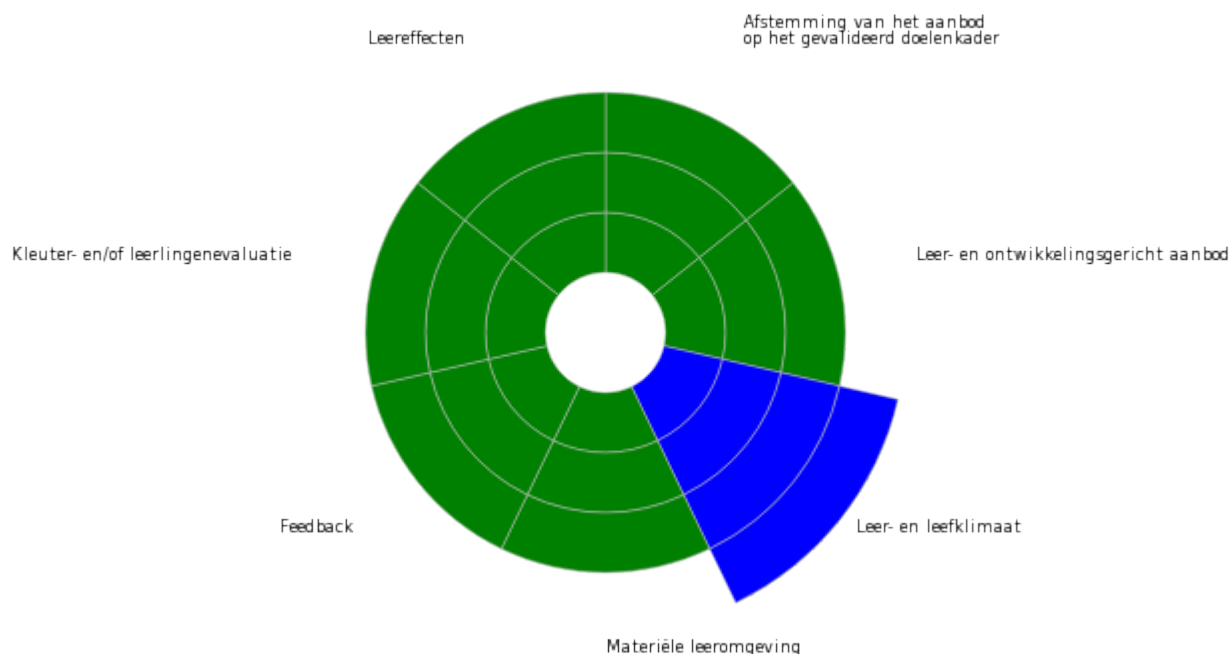
Organisatiebeleid

De school ontwikkelt en voert een beleid, waarbij participatie en dialoog belangrijk zijn. Ze staat open voor externe vragen en verwachtingen en speelt daar geregeld op in. Ze stimuleert vernieuwing, reflectie en expertisedeling tussen de teamleden. Ze werkt samen met anderen om de onderwijsleerpraktijk en de schoolwerking te versterken. Er is een sterke verbondenheid met de plaatselijke gemeenschap. De school communiceert frequent, transparant en doelgericht over haar werking met interne en externe belanghebbenden.

Onderwijskundig beleid	De school ontwikkelt de kwaliteit van haar onderwijsleerpraktijk. Ze geeft de onderwijsleerpraktijk en de professionalisering vorm aan de hand van doelgerichte maatregelen en afspraken. De onderwijskundige ontwikkeling verloopt gestaag. Een planning op (middel)lange termijn kan deze ontwikkeling nog meer richting geven en de teamleden ondersteunen.
Systematische evaluatie van de kwaliteit	De school evalueert systematisch verschillende aspecten van de schoolwerking. Ze heeft daarbij ruime aandacht voor de evaluatie van de onderwijsleerpraktijk. Kritische zelfreflectie is een sterk punt van het team.
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	De school besteedt bij haar evaluaties aandacht aan de resultaten en effecten bij de leerlingen. Ze baseert zich op diverse kwalitatieve en kwantitatieve bronnen. Ze betreft relevante partners bij haar evaluaties. De evaluaties zijn doorgaans betrouwbaar.
Borgen en bijsturen	De school heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten. Ze bewaart en verspreidt wat kwaliteitsvol is. Ze ontwikkelt doelgerichte verbeteracties voor haar werkpunten. Binnen het team is er zowel voldoende veranderingsbereidheid als veranderingscapaciteit.

4 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

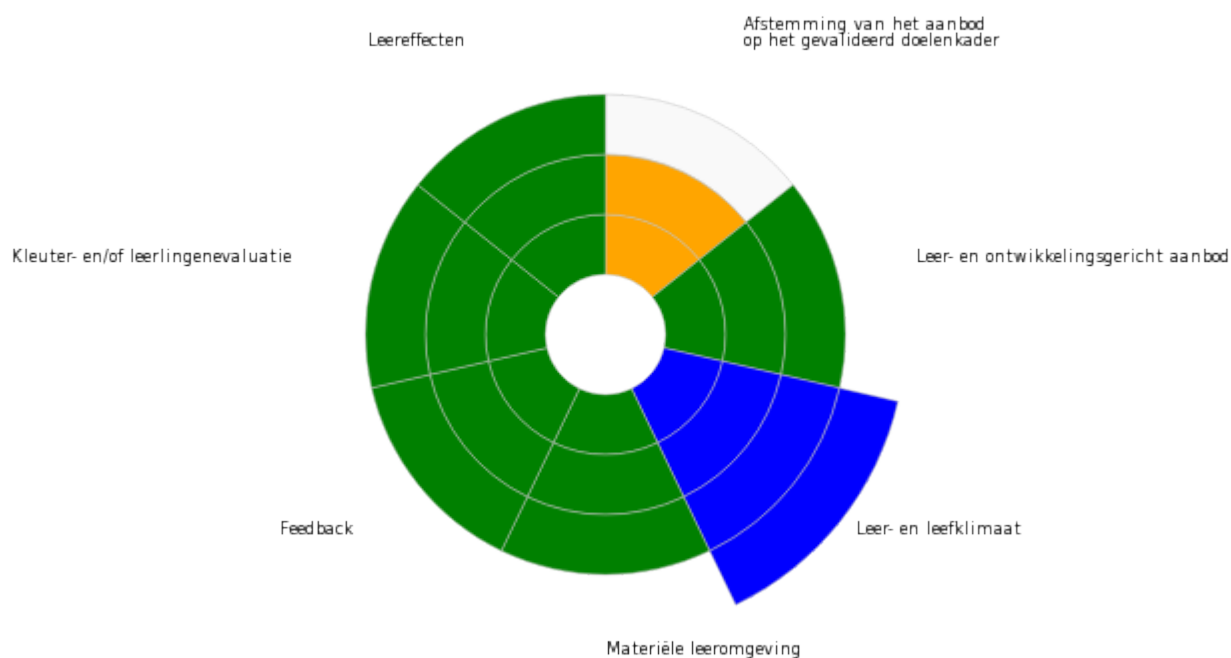
4.1 Wiskunde in het lager onderwijs

Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader	Het aanbod spoort met het gevalideerd doelenkader en is nagenoeg volledig. Het aanbod is evenwichtig en afgestemd op het verwachte beheersingsniveau. Het schoolteam werkt sinds dit schooljaar met een nieuw onderwijsleerpakket en zet daarmee in op de implementatie van vernieuwd wiskundeonderwijs.
Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod	De leraren benutten de beginsituatie van de groep leerlingen om haalbare en uitdagende doelen te stellen en om het onderwijsleerproces vorm te geven. Het aanbod is samenhangend, betekenisvol en activerend en ondersteunt het leren. Momenteel volgen de leraren nauwgezet het onderwijsleerpakket. In een latere fase maken zij afspraken voor bijsturingen terwijl tegelijk de logische en graduele opbouw van kennis, vaardigheden, attitudes en strategieën gegarandeerd moet blijven. De onderwijsorganisatie bevordert het bereiken van de doelen. De leraren gebruiken werk- en groeperingsvormen waarbij leerlingen kunnen samenwerken en die de zelfregulatie bevorderen. Als preventieve maatregel en ter ondersteuning van zwakke leerders kan het team nadenken over een verticale lijn voor het functioneel inrichten van klaswanden met heuristieken en strategieën.

Leer- en leefklimaat	Tussen de leerlingen en de leraren bestaat een partnerschap dat berust op respect, inlevingsvermogen, vertrouwen en dialoog. De leerlingen en de leraren nemen samen verantwoordelijkheid op voor een ontspannen en ordelijke sfeer en efficiënt gebruik van de lestijd. De leraren motiveren de leerlingen, ondersteunen hen, waarderen hen en geven hen een autonome rol in het onderwijsleerproces. De manier waarop de leraren het positief en stimulerend leer- en leefklimaat vormgeven, is een voorbeeld van goede praktijk.
Materiële leeromgeving	De materiële leeromgeving ondersteunt het bereiken van de doelen. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in.
Feedback	De leraren geven geregeld ontwikkelingsgerichte feedback, waarbij ze vertrekken vanuit de doelen en de leerervaringen van de leerlingen. De feedback is zowel op het product als op het proces gericht. De feedback is veelal duidelijk, constructief en gedoseerd en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen. De wijze waarop de leraren tijdens de lessen specifieke feedback geven, is divers. Dit was nog slechts in beperkte mate onderwerp van gesprek in het team.
Kleuter- en/of leerlingenevaluatie	De evaluatie is representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. De leraren maken zowel gebruik van de toetsen van het onderwijsleerpakket als van eigen toetsen. De evaluatie is transparant, betrouwbaar, afgestemd op de doelgroep en geïntegreerd in het onderwijsleerproces. De school besteedt in toenemende mate aandacht aan zelfevaluatie door de leerlingen.
Leereffecten	De onderwijsleerpraktijk, de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en het leerlingenwelbevinden tonen aan dat een zo groot mogelijke groep leerlingen de minimaal gewenste output bereikt. Het schoolteam voorziet aan het einde van dit schooljaar een evaluatiemoment over het gebruik en de effecten van het nieuwe onderwijsleerpakket.

4.2 Nederlands in het lager onderwijs

Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader	Het aanbod spoort gedeeltelijk met het gevalideerd doelenkader. De leraren hebben eerder beperkt zicht op de volledigheid en het evenwicht van het aanbod. Door het gebruik van verschillende bronmaterialen is de verticale opbouw niet volledig transparant. De geplande digitale registratie van de vooropgestelde doelen kan hieraan verhelpen.
Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod	De leraren benutten de beginsituatie van de groep leerlingen om haalbare en uitdagende doelen te stellen en om het onderwijsleerproces vorm te geven. Het aanbod is samenhangend, betekenisvol en activerend en ondersteunt het leren. De onderwijsorganisatie bevordert het bereiken van de doelen.
Leer- en leefklimaat	Tussen de leerlingen en de leraren bestaat een partnerschap dat berust op respect, inlevingsvermogen, vertrouwen en dialoog. De leerlingen en de leraren nemen samen verantwoordelijkheid op voor een ontspannen en ordelijke sfeer en efficiënt gebruik van de lestijd. De leraren motiveren de leerlingen, ondersteunen hen, waarderen hen en geven hen een autonome rol in het onderwijsleerproces. De manier waarop de leraren het positief en stimulerend leer- en leefklimaat vormgeven, is een voorbeeld van goede praktijk.
Materiële leeromgeving	De materiële leeromgeving ondersteunt het bereiken van de doelen. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in.

Feedback	De leraren geven geregeld ontwikkelingsgerichte feedback, waarbij ze vertrekken vanuit de doelen en de leerervaringen van de leerlingen. De feedback is zowel op het product als op het proces gericht. De feedback is veelal duidelijk, constructief en gedoseerd en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen. De wijze waarop de leraren tijdens de lessen specifieke feedback geven, is divers. Dit was nog slechts in beperkte mate onderwerp van gesprek in het team.
Kleuter- en/of leerlingenevaluatie	De evaluatie is representatief voor het aanbod. De evaluatie is voldoende transparant, betrouwbaar en geïntegreerd in het onderwijsleerproces. Bovendien is ze waar nodig op maat van de individuele leerling. De evaluatie is afgestemd op het gevalideerd doelenkader. De volledigheid van en het evenwicht tussen de geëvalueerde doelen zijn aandachtspunten. De school besteedt in toenemende mate aandacht aan zelfevaluatie door de leerlingen.
Leereffecten	De onderwijsleerpraktijk, de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en het leerlingenwelbevinden tonen aan dat een zo groot mogelijke groep leerlingen de minimaal gewenste output bereikt.

4.3 Het personeelsbeleid en de professionalisering

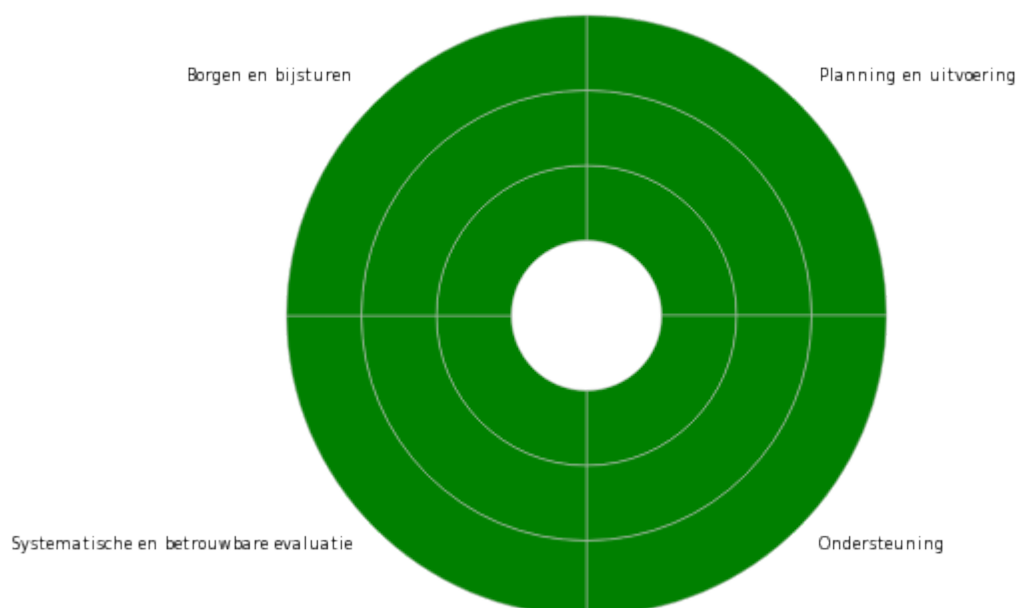

Selectie en aanwerving	De school hanteert, in samenwerking met het schoolbestuur, duidelijke criteria en afspraken bij het selecteren en aanwerven van teamleden. Ze houdt bij de selectie en aanwerving rekening met competenties die de schoolwerking kunnen versterken, zodat de teamleden optimaal kunnen worden ingezet. Zoals vele andere scholen ervaart zij dat het steeds moeilijker wordt om interimarissen te vinden tijdens het schooljaar. Dit bemoeilijkt, buiten de wil van de school om, haar weloverwogen aanwervingsbeleid.
Coaching en beoordeling	De school voert informele en formele gesprekken met de teamleden en heeft gerichte aandacht voor coaching. De teamleden krijgen feedback over de manier waarop ze hun opdracht vervullen. De school voert een transparant, rechtvaardig en stimulerend evaluatiebeleid. Zij vindt een waarderende ondersteuning belangrijk.
Professionalisering	In de school staat het voortdurend leren van het schoolteam centraal. De school koppelt de professionaliseringsnaden van de teamleden aan haar prioritaire doelen en aan het persoonlijk groeiproces van de individuele leraar. De school neemt initiatieven die leiden tot expertisedeling of het ontwikkelen en actualiseren van de expertise van de teamleden. Deze initiatieven hebben een positieve impact op de onderwijsleerpraktijk.
Aanvangsbegeleiding	De begeleiding van beginnende teamleden is gericht op integratie in de schoolwerking. Deze aanvangsbegeleiding is gekoppeld aan coaching in de klaspraktijk en aan de professionele ontwikkeling. De school ontwikkelde in samenwerking met het schoolbestuur een aantal initiatieven om de aanvangsbegeleiding van de beginnende leraren te formaliseren.

5 In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?

Het bestuur van de school is verantwoordelijk voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de gebouwen en lokalen. Aan de hand van volgende processen gaat de onderwijsinspectie enkel na of de school hiervoor een doeltreffend beleid ontwikkelt en voert:

- elektriciteit
- noodplanning
- valgevaar en toegankelijkheid.

Planning en uitvoering

De school hanteert, in samenwerking met het schoolbestuur, een efficiënt systeem om haar acties te plannen en systematisch uit te voeren. Ze neemt deze acties op in het globaal preventieplan en het jaaractieplan. De school neemt compenserende maatregelen indien de uitvoering niet op korte termijn kan plaatsvinden. In de vestigingsplaats 'Klavertje3' belemmert de betrokkenheid van verschillende belanghebbende partijen de uitvoering van het bouwdoossier. In afwachting van een oplossing ten gronde, kan de school zoveel als mogelijk de gevaren in deze vestigingsplaats voorkomen of inperken. Het schoolbestuur, vertegenwoordigd door de overkoepelende preventie-adviseur van de globale interne dienst (GID), verzekerde de onderwijsinspectie dat ze onverwijld de nodige maatregelen treft om de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne in vestigingsplaats 'Klavertje3' te garanderen.

Ondersteuning	De school ondersteunt de planning, de uitvoering en de evaluatie van de maatregelen en acties. Ze voorziet planmatig in financiële, materiële en personele middelen. Het schoolbestuur organiseert een pilootproject voor een aantal van zijn scholen met plaatselijke en coördinerende preventie-adviseurs. Dit bevordert op positieve wijze de uitvoering van de preventiemaatregelen.
Systematische en betrouwbare evaluatie	De school evalueert systematisch alle processen en bijhorende acties. Ze verzamelt gegevens om de kwaliteit van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne te evalueren en baseert zich hiervoor op diverse bronnen. Ze betreft relevante partners bij de evaluaties. Hierdoor zijn de evaluaties doorgaans betrouwbaar.
Borgen en bijsturen	De school heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten. Ze bewaart en verspreidt wat kwaliteitsvol is. Ze ontwikkelt doelgerichte verbeteracties voor haar werkpunten.

6 **Respecteert de school de regelgeving?**

Er werden geen inbreuken vastgesteld.

7 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

7.1 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid	●
Organisatiebeleid	●
Onderwijskundig beleid	●
Systematische evaluatie van de kwaliteit	●
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	●
Borgen en bijsturen	●

7.2 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

7.2.1 Het personeelsbeleid en de professionalisering

Selectie en aanwerving	●
Coaching en beoordeling	●
Professionalisering	●
Aanvangsbegeleiding	●

7.2.2 De onderwijsleerpraktijk

	Wiskunde in het lager onderwijs	Nederlands in het lager onderwijs
Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader	●	◆
Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod	●	●
Leer- en leefklimaat	★	★
Materiële leeromgeving	●	●
Feedback	●	●
Kleuter- en/of leerlingenevaluatie	●	●
Leereffecten	●	●

7.3 In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?

- Planning en uitvoering ●
- Ondersteuning ●
- Systematische en betrouwbare evaluatie ●
- Borgen en bijsturen ●

8 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de school een GUNSTIG ADVIES.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de school:

- De kwaliteit borgen van de kwaliteitsontwikkeling.
 - De kwaliteit borgen van de onderwijsleerpraktijk voor wiskunde in het lager onderwijs.
 - De kwaliteit borgen van de onderwijsleerpraktijk voor nederlands in het lager onderwijs.
 - De kwaliteit borgen van het personeelsbeleid en de professionalisering.
 - De kwaliteit borgen van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
-
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader.